

EUROPA LAATSTE EEUW GROENER

- **Landbouw veranderde sterk door beleid en innovatie.**
- **Bosareaal flink gestegen in de laatste honderd jaar.**

Europa is de laatste honderd jaar enorm verstedelijkt, maar óók groener geworden. Sinds 1900 nam het bosareaal met een derde toe; landbouwgrond is er steeds minder nodig. Met deze conclusies haalde promovendus Richard Fuchs afgelopen week de wereldpers.

Toch zijn die resultaten - die Fuchs met kaarten fraai visualiseert - slechts 'bijvangst' van zijn onderzoek bij het Laboratorium voor Geo-informatiekunde en remote sensing. Daar reconstrueert hij veranderingen in landgebruik, om de invloed ervan op klimaatverandering vast te stellen. 'Na het gebruik van fossiele brandstoffen is verandering in landgebruik wereldwijd de belangrijkste bron van CO2-emissie.'

KUNSTMEST

Die verschuivingen worden stelselmatig onderschat, betoogt hij in een artikel dat eind september verscheen in het tijdschrift *Global Change Biology*. Doorgaans dienen officiële statistieken als basis voor veranderingen in landgebruik. Maar die zijn vaak verhullend, vindt

Fuchs. 'Stel dat er vijfhonderd hectare bos wordt gekapt en vijfhonderd hectare geplant. Dan is het nettoresultaat in de nationale statistiek nul, maar er is wel degelijk iets veranderd.'

Om de werkelijkheid dichter te benaderen, ging Fuchs bij andere bronnen te rade. Van de laatste dertig jaar zijn er satellietbeelden beschikbaar; voor de periode daarvoor maakte hij gebruik van encyclopedieën, online-archieven en landkaarten, bijvoorbeeld afkomstig van de CIA. Die was gedurende de Koude Oorlog zeer geïnteresseerd in de landgesteldheid in het Oostblok.

Conclusie: de helft van Europa wordt nu anders gebruikt dan in 1900; dat is een dubbel zo groot oppervlak als tot nu toe werd aangenomen. Veel van die veranderingen zijn terug te voeren op maatschappelijke, politieke of technologische verschuivingen, merkte Fuchs. Zo maakte de opkomst van de kunstmest in Nederland het gebruik van de heide door schapen overbodig. Herbebossing was een goed alternatief. 'Rond 1900 bestond maar 3 procent van Nederland uit bos; inmiddels is dat 12 procent.'

WASHINGTON POST

Op het Franse en Spaanse platteland gebruiken boeren hun goede

Bosareaal en verstedelijking in Europa 2010

gronden steeds intensiever, terwijl ze minder productieve percelen laten verwilderen of bebossen. Iets vergelijkbaars gebeurde in het Oostblok na de val van het communisme: marginale gronden werden opgegeven. Onder meer gebeurde dat in de voormalige DDR, de regio waar geo-informaticus Fuchs vandaan komt. Vijf jaar geleden volgde hij hoogleraar Martin Herold vanuit de universiteit van Jena naar Wageningen, om hier te promoveren. Vermoedelijk gebeurt dat in de eerste helft van volgend jaar.

Momenteel heeft hij er echter

een bijbaan aan om de pers te woord te staan. Om zijn onderzoek onder de aandacht te brengen stuurde Fuchs een mail naar een klimaat-journalist van *Der Spiegel*. Die hapte toe: er verscheen een interview op de site van het tijdschrift. 'Daarna sprong *The Washington Post* er bovenop. Inmiddels ben ik een keer of zes geïnterviewd.' **© RN**

Bekijk de animatie van de ontwikkeling van landgebruik in Europa (1900/2010) op resource-online.nl trefwoorden: Europa en groener.